

A VÁROS

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMÜVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY.

Főszerkesztő:

DR. K. TÓTH MIHÁLY
tanácsnok.

Felelős szerkesztő:

KONCZ ÁKOS
főlevéltáros, lb. tanácsnok.

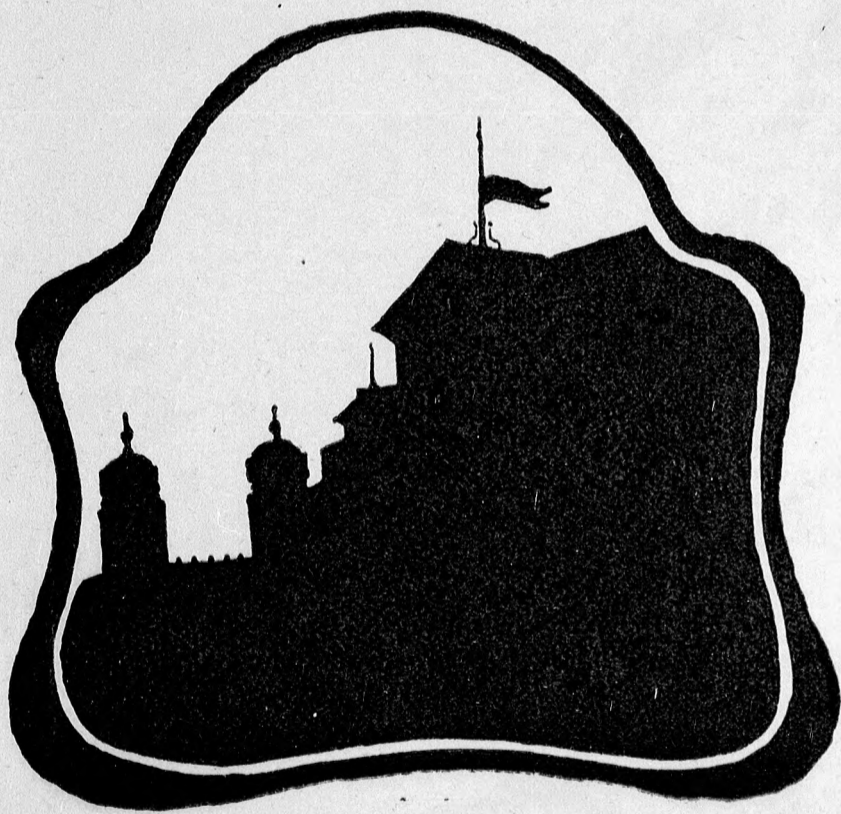
ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona
Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelenik minden hó 1-én
és 15-ik napján.

SZERKESZTŐSÉG:

Városház, földszint 8. Ide kérjük a kéz-
iratokat.

KIADÓHIVATAL: Városi könyvnyomda-vállalat irodája, mely az elő-
fizetési díjakat és hirdetések felveszi.

Kiadótulajdonos: Debreczen szab. királyi város könyvnyomda-vállalata.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre. . . . 6 kor.
Egyes szám 20 fillér.

Megjelenik minden hó
1-ső és 15-ik napján.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
Városhaza, földszint 8. szám.
Ide kerjük a kéziratokat.

KIADÓHIVATAL:
Városi könyvnyomda-vállalat
irodája. Ide küldendők az elő-
fizetési díjak és hirdetések.

== KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY. ==

Főszerkesztő: Dr. K. TÓTH MIHÁLY tanácsnok. ♦ Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS főlevéltáros, tb. tanácsnok.

Polgármesteri jelentés 1913. évről.

A különböző bizottságok az 1913. évben.

(Folytatás.)

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsági közgyűlése 1913. évre a következő bizottságokat alakította meg:

Adópénztár pénzzállítást ellenőrző bizottság.

Állami elemi iskolai gondnokság.

Állandó bíráló-választmány.

Bérházépítő-bizottság.

Borellenőrző-bizottság.

Egészségügyi bizottság.

Esküdteket összeíró-bizottság.

Építési bizottság.

Felügyelő-bizottság.

Földadó-bizottság ad hoc.

Gazdasági bizottság.

Gyámpénztárvizsgáló-bizottság.

Hortobágyhasznosítási bizottság.

Igazoló választmány.

Iparos-tanonc iskola felügyelő-bizottság.

Jog- és pénzügyi-bizottság.

Kataszteri bizottság ad hoc.

Kossuth-szobor-bizottság ad hoc.

Kossuth-szobor-albizottság ad hoc.

Közélelmezési bizottság.

Közkórházi bizottság.

Közlekedési bizottság.

Központi választmány.

Köztiszt. és fuvarozási váll. felügyelő-bizott.

Leltározó-bizottság.

Lóavató-bizottság.

Ménesrendező-bizottság.

Muzeumi bizottság.

Népnevelési bizottság.

Nyomdai felügyelő-bizottság.

Nyugdíjellenőrző-bizottság.

Óvoda és menházi bizottság.

Szabályozási terv végrehajtása tárgyában javaslatlattelre kiküldött bizottság ad hoc.

Számonkérő-szék.

Szegényügyi-bizottság.

Szépitési bizottság.

Színházi bizottság.

Színházi tűzvizsgáló-bizottság.

Téglagyári felügyelő-bizottság.

Városi takarékpénzt. előkészítő-bizott. ad. hoc.

Vágóhid építési bizottság ad hoc.

Világítási bizottság.

Vizvezeteki bizottság.

Közigazgatási bizottság.

Fegyelmi választmány.

Gyámügyi bizottság.

Utadó felszólamlási bizottság.

Kórházi albizottság.

Országos tanítói nyugdíj-bizottság.

Börtönvizsgáló-bizottság.

Fogházfelügyelő-bizottság.

Ipartanács.

Erdei kihágási másodfoku-bíróság.

Erdészeti albizottság.

Állami közutak építését ellenőrző-bizottság.

Közmunkaügyi bizottság.

Valamennyi bizottság dicséretes buzgalmat fejtett ki a város közügyeinek rendezése körül, melyért e helyen is köszönetet mondok.

Debreczen város Tanácsának működése 1913. évben.

A városi Tanács az év folyamán minden hétfőn és csütörtökön ülést tartott, azonkívül minden sürgősebb ügy elintézése céljából rendkívüli ülésekre is összehívtam a Tanácsot. Az 1913. év folyamán 7 rendes 4 rendkívüli ülést tartotunk. Végül úgy a rendes, mint a rendkívüli közgyűlések előtt ugynevezett teljes tanácsülést

IFJ. BARTHA ISTVÁN
DEBRECEN, KOSSUTH-UTCA 35.

**KÖVEZŐ-MESTER ÉS
UT-ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓ**

Elvállal kocsitak, gyalogjárdák, udvarok, kapubejáratok kiburkolását terméskövel, kockakövel vagy téglával, vidéken is. Költségvetéssel szívesen szolgálok. — Telefon 785. szám.

tartottunk, melyeknek tárgyait a közgyűlés tárgyszorozata képezte. A tanácsüléseket rendszeresen délelőtt 9—1 óra között tartottuk.

Jólesőleg emlitem itt fel, hogy a tekintetes tanács nagy buzgalommal végezte kötelességét és minden tekintetben arra törekedett, hogy a város ügyei ne csak jól, hanem gyorsan is elintéztessenek. Egyes sürgősebb ügyeket soronkívül is elintézt, viszont kisebb, jelentéktlenebb ügyeket tanácson kívül végeztünk el.

A különböző bizottságok működése 1913. évben.

Városi közigazgatási szervünk: a különböző bizottságok egész éven keresztül a legnagyobb lelkiismeretességgel végezték munkájukat. Különösen nagy és érdemes munkát végzett a jog- és pénzügyi bizottság, mely szaktudásával, a város érdekeit megóvó gondossággal egy-egy közgyűlés előtt napokon át dolgozott, hogy a közgyűlési tárgyak feletti javaslatát beterjessze. A többi bizottság is teljesítette önként vállalt megbízatását, ennek a szorgalomnak, buzgalomnak és érdeklődésnek köszönhető, hogy a közgyűlés elé kerülő ügyek előkészítő munkálatai a lehető legnagyobb gyorsasággal kerültek a közgyűlés elé.

Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottságának működése 1913. évben.

Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottsága minden hónap 5-ikén, vagy ha valami akadály merült fel, az utána következő hétköznapon tartotta meg rendes ülését. Az egész év folyamán 12 ülést tartott. Beiktattatott 1752 ügydarab, mely szám az e öbbi évekhez képest nagy emelkedést mutat. Az üléseken a szakelőadók jelentéseiket bemutatták, melyek után felelőzéseket és egyéb ügyeket intézett el a bizottság.

Nem érdektelen bemutatni a közigazgatási bizottság ügyszámainak emelkedését 10 év leforgása alatt; érkezett ugyanis:

1904. évben	739 darab.
1905. "	743 "
1906. "	834 "
1907. "	848 "
1908. "	833 "
1909. "	960 "
1910. "	891 "
1911. "	1270 "
1912. "	1105 "
1913. "	1752 "

Számonkérőszék tartása 1913.

Domahidy Elemér főispán ur Ömeltósága 1913 április hónap 19-ikén tartotta meg a számonkérő székét. Az összes tisztviselők és hivatalnokok tevékenységének megvizsgálása után elnöklő főispán ur elismerését nyilvánította a polgármester, városi tanács, árvaszék, rendőrség, számvevő-

ség, az egészségügyi tisztviselők és általában a tisztikar szorgalmas és eredményes tevékenysége felett. A számonkérőszék elrendelte a számonkérő jegyzőkönyv kinyomattatását és a városi Tanács az érdekelteknek kézbesítette.

A város tiszteletbeli tisztviselői 1913-ban.

Domahidy Elemér főispán ur Ömeltósága, részint elődei, törvényben gyökerező joguknál fogva a következő tisztviselőket nevezték ki tiszteletbeli állásokra 1913. évig bezárólag:

	bkgy. szám.
Tb. főjegyzők: Csóka S. tanácsnok	78/1912.
" Szabó K. "	78/1912.
Tb. tanácsnokok: Koncz Á. főlevéltáros	326/1898.
" Udvarhelyi G. v.-gaz.	326/1908.
" Dr. Boldisár K. kap.	326/1908.
" Jeney M. rend.-kap.	327/1908.
" Szabó E. aljegyző.	— —
" Dr. Vásáry I. "	— —
Tb. főkapitány és főkapitány helyettes:	
Jeney Miklós rendőrkapitány	326/1908.
Tb. főügyészek: Dr. Fejér F. ügyvéd	196/1909.
" Dr. Irinyi I. "	326/1908.
" Dr. Berger A. "	326/1908.
" Dr. Bacsó D. "	190/1909.
" Dr. Freund J. "	168/1911.
" Dr. Dóczy E. "	408/1011.
" Dr. K. Kiss J. "	408/1911.
" Dr. Sz. Szabó L. "	408/1911.
" Dr. Nyiri E. "	408/1911.
" Dr. Kölcsey S. "	121/1912.
Tb. tiszti főorvos: Dr. Varga Emil	326/1908.
" Dr. Bruckner Ernő	94/1910.
" Dr. K. Szalay Béla	94/1910.
" Dr. Balkányi Ede.	49/1911.
Tb. aljegyző: Dr. Harsányi I. k.-gyak.	238/1909.
" Dr. Tatay Z. közig.-gyak.	148/1910.
" Dr. Vásáry A. "	121/1912.
" Dr. Vass K. "	212/1912.
" Dr. Kiss S. "	121/1912.
Tb. rendőr b. Mile Pál rendőrfogalmazó	326/1908.
" Dr. Komlóssy P. "	326/1908.
Tb. r.-fogalm.: Dr. Harsányi I. köz.-gy.	— —
" Dr. Hortobágyi E. "	477/1911.
" Dr. Balla B. "	121/1912.
Tb. kórházi főorvos: Dr. Hutiray J. orv.	— —
Tb. kerületi orvos: Dr. Széll K. orvos	326/1908.
" Dr. Szász A. "	326/1908.
Tb. főszámvevő: Dr. Sz. Nagy Lajos	— —
számvevő.	— —
Tb. számvevő: Szücs G. számtiszt	531/1911.
Tb. városgazda: Racz G. s.-városgazd.	326/1908.
Tb. muzeumőr: Dr. Ecsedi I. tanár	— —
Tb. kórházi rendelő orvosok: Dr. Gálbory S. orvos	— —
" Dr. Szenes Zs. "	— —
" Dr. Horváth A. "	— —

A bizottsági közgyűlés tisztviselő tagjai 1913. évben.

Aczél Géza főmérnök, Csapó László főpénztáros, Csóka Sámuel tb. főjegyző, tanácsnok, dr. Dóczy Emil ügyész, tb. főügyész, Hegedüs István aljegyző, tb. tanácsnok, Koncz Ákos főlevéltáros, tb. tanácsnok, Kondor Kálmán h. főszámvevő, Koszorus Kálmán gyámpénztáros, Kovács József polgármester, Kovács Kálmán árvaszéki ülnök, Körner Adolf főjegyző, dr. Magoss György tiszti főügyész, Medgyaszay Miklós tanácsnok, Medgyessy Lajos közgyám, Nagy József főszámvevő, Roncsik Lajos árvaszéki elnök, Rostás István rendőrfőkapitány, Szabó Elek tb. tanácsnok, aljegyző, Szabó István adópénztáros, Szabó Kálmán tb. főjegyző, tanácsnok, dr. Tóth Emil tanácsnok, dr. K. Tóth Mihály tanácsnok, dr. Tüdös Kálmán főorvos, Varga Károly árvaszéki ülnök, dr. Vargha Elemér tanácsnok, dr. Vásáry István aljegyző és Zöld József, Surgoth Jenő gazdasági felügyelő.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsági közgyűlésének virilis, választott és tisztviselő tagjai.

Aczél Géza főmérnök	Debreczeni Jenő
Áron Jenő	Debreczeni Lajos
Áron Miksa	gr. Degenfeld József
Aufricht Vilmos	Deutsch Sámuel
	Dicsőfi József
Dr. Bacsó Dezső	Dr. Dóczy Emil tb. főügy.
Bakóczy Gábor	Domahidy Elemér főisp.
Dr. Bakonyi Samu	
Dr. Balkányi Ede	Ekli József
Dr. Balkányi Miklós	Erdődy Lajos
Balogh István	
Bárdos Géza	Dr. Fejér Ferenc
Békés Lajos	Dr. Ferenczy Gyula
Benkő János	Fisch Lajos
Dr. Berger Andor	Fleischmann Mór
Bernhard Sándor	Forrai Ernő
Biczó Gyula	Dr. Fráter Imre
Bilkei Kövesdy Imre	Dr. Freund Jenő
Ifj. Bozzay Pál	Fürst Ödön
Böszörményi Imre	
Dr. Bruckner Ernő	Gaál Ferenc
Dr. Burger Péter	Dr. Gajzágó Béla
	Gara Alajos
Csanak János	Dr. Gáspár Géza
Csanak József	Geréby Pál
Csapó László főpénzt.	Gróh Ferenc
Dr. Csikos Sándor	Grósz Nagy Ferenc
Csóka Sámuel tanácsn.	Gyarmathy István
Csurka István	
Cziffer Nándor	Dr. Haendel Vilmos
	Harangi Sándor
Dávidházy Kálmán	Dr. Hegedüs István alj.
Deák István	Herceg Ferenc

Hoffmann Sándor
Ifj. Horváth János
Horváth János
Huftlész Kázmér

Jánosi Zoltán
Dr. Jászi Viktor
Jóna János
Jóna János
Ifj. Jóna János
Jósa Vince
Juhász Ignác

Kánya Lajos
Kardos László
Kaszanyiczky Andor
Kecskés István
Kelemen Gábor
Dr. Kemény Mór
Dr. Kemény Viktor
Dr. Kenézy Gyula
Kenyeres Károly
Kernhoffer József
Kertész Imre

Ifj. Kertész István
Kertész János
Kertész László
Kertész Mihály
Dr. Kiss Gyula
Kiss Ignác
Dr. Kocsár Gábor
Komlóssy Dezső
Dr. Komlóssy Imre
Koncz Ákostb. tan. főlev.
Kondor K. főszmv. h.
Kondor Zsigmond
Kontsek Géza
Koszorus Kálmán gyp.
Kovács Aladár
Kovács Gyula
Kovács János
Kovács József polgm.
Dr. Kovács József
Kovács Kálmán árv. üln.
Kovács Lajos
Kölcsey Sándor
Körner Adolf főjegyző
Dr. Körösi Kálmán

Legányi Gyula
Lestyán Adorján
Löfkovits Arthus
Dr. Löfkovits Márton
Dr. Lukács Béla
Lusztig Károly

Dr. Magoss György főügy.
Dr. Magyar Simon
Mandel Zsigmond
Márk Endre

Dr. Márton Kálmán
May Andor
Mayer Jenő
Medgyaszay Miklós tan.
Medgyessy Ferenc
Medgyessy Lajos közgy.
Ménies Mihály
Mike Ferenc
Móricz Ferenc
Dr. Moskovitz Miksa
Muraközy László

Nagy Albert
Nagy Jakab
Nagy József főszámvevő
Dr. Nagy Lajos
Sz. Nagy Lajos számvevő
Magy Pál
Nagy Lajos számvevő
Németh András
Dr. Nyiri Ernő

Otrokocsi Végh János

Pálffy Gábor
Patay József
Pavlovics Károly
Pethő István
Dr. Petzkó Ernő
Polgári Bálint
Polgári József
Poroszlay László
Porubszky Jenő
Publig Ernő

Dr. Révi Nándor
Rickl Antal
Rickl Géza
Rochlitz Arthur
Roncsik Lajos árv. eln.
Rosenfeld Salamon
Rostás István főkapitány

Salánki Ferenc
Sarkadi Ferenc
Ifj. Schvarz Vilmos
Sesztina Jenő
Sinka Sándor
Somogyi Pál
Somossy László
Suhajda Béla
Sümeghy Béla
Szabó Elek aljegyző
Szabó István adópénzt.
Szabó Kálmán tanácsn.
Szabó Lajos
Dr. Szabó Mihály
Szalay József
Szántó Győző

Dr. Szántó Sámuel
 Szatmári Ferenc
 Szávay Gyula
 Szentesy János
 Szent-Királyi Tivadar
 Dr. Széll Kálmán
 Szikszay Lajos
 Dr. Sz. Szabó László
 Szilágyi Bálint
 Szilágyi Imre
 Szilcz Ferencz
 Dr. Sz. Nagy Kálmán
 Dr. Szöllös Dezső
 Sücs István

Tafler Ignác
 Than Gyula
 Thiesen Arthur
 Tóth István
 Dr. Tóth Emil tanácsnok
 Dr. Tóth Mihály tanácsn.
 Török Bálint
 Török Péter

Dr. Tüdös János
 Dr. Tüdös Kálmán főorv.

Dr. Ujfalussy József
 Ujlaki Henrik
 Ungár Jenő
 Ungvári József
 Uhlarik Béla

Váczi János
 Varga Károly árv. ülnök
 Dr. Vargha Elemér tan.
 Varjasi Imre
 Váray János
 Dr. Vásáry I. aljegyző
 Vecsey Zoltán
 Id. Weichinger Károly
 Ifj. Weichinger Károly
 Wilhelms Emil

Zádor Lajos
 Zelinger Ede
 Zöld József aljegyző

Az 1912. évi XXIII. t.-c. és a m. kir. földművelési miniszter urnak 13,533—1912. IV/4. eln. sz. rendelet alapján Surgoth Jenő hajdúvármegyei gazdasági felügyelő a törvényhatóságnak ülési és szavazati joggal bíró tagja. *Összes szám: 213.*

(Folyt. köv.)

Rendes közgyűlés.

Városunk törvényhatósági bizottsága november hó 27-ikén rendes közgyűlést tartott Domahidy Elemér főispán elnöklésével. A tárgysorozatba 19 pont volt felvéve. A bizottsági tagok közepes számban jelentek meg a közgyűlésen, melynek tárgysorozatában nagyon lényeges ügyek nem voltak felvéve.

Domahidy Elemér főispán ur 3 óra után megnyitván az ülést, üdvözölte a törvényhatóság megjelent tagjait és a közgyűlést megnyitotta.

1. **Polgármesteri jelentés** az 1914. évi október hónapról.

(Előadó: Szabó Elek.)

Előterjesztett az 1914 október haváról szóló polgármesteri jelentés a következőkben:

Közegészségügy.

Az október havi közegészségügyi állapot általában hasonló volt a szeptember havihoz. Nagyobbrészt az emésztő szervek hurutos és gyulladáshoz vezető betegségei uralkodtak. Hevenyragályos be-

tegségek közül szórványosan fordultak elő vörheny 23, szamárhurut 1, hasihagymáz 25, roncsoló toroklob 6, kanyaró 3, vérhas 3, trachoma 1 és ázsiai kolera 54 esetben. Halállal végződött 2 vörheny, 3 hasihagymáz és 17 kolera eset. A kolera esetek valamennyien a harctérről visszaérkezett katonák között fordultak elő. Polgári egyén csupán 1 esett kolerába, nevezetesen a járványkórház egyik ápolója. Így megállapítható, hogy dacára a vasuton naponta érkező kolerás katonáknak, a város területét fertőzés nem érte, október 18-ika óta városunk, mint katonai kolera megfigyelő állomás szerepel, ami azt jelenti, hogy a galíciai harctérről visszajövő sebesültek előbb nálunk 5 napig a már meglevő és berendezés alatt álló kórházakban megfigyeltetnek és csak azután adatnak be végleges elhelyezésre a kórházaknak.

A piaci vizsgálatok pontosan megtartottak. A köztisztaság általában kielégítő volt.

Népesedés.

Október hó folyamán született 247 gyermek, meghalt 172 egyén. Házasságra lépett 50 pár.

Kórházi betegforgalom.

Október hóra átjött 304 beteg, októberben felvettek 307 egyént; elbocsátottak 315 egyént, meghalt 14 egyén, ápolás alatt 281 egyén. A tisztí orvosok megvizsgáltak 252 fennjáró és 65 szegény beteget és cselédet, kerületi szülésznőink október hónapban 3 esetben nyújtottak segítséget szegény szülő nőknek.

Rendészet.

A rendőrség letartóztatott gyilkosságért és rablásért 1 egyént, csalásért 2, rendőri kihágásért 241 egyént; átadott a királyi ügyészségnek 3 egyént, rendőrileg elintézt 271 ügyet. Eltoloncoltak 94 egyént, a városon keresztül 44 egyént, kényszerutlevéllel kiutasítottak 271 egyént.

Iparügy.

Iparengedélyt, illetve iparigazolványt kapott 11 egyén, ebből befolyt 110 korona. Munkakönyvet kiadtak 49 darabot.

Adóügy.

Befolyt állami adó és kamatban	68,610 K	31 f.
Országos betegápolási adó	2,983 „	13 „
Hadmentességi adó	497 „	34 „
Fegyveradó	54 „	— „
Idegen adó és illeték	662 „	09 „
Munkás és cselédsegély járulék	62 „	40 „
Keresked. és iparkamarai illeték	22 „	74 „

Nyirvizszabályozási járulék	2.092 K 73 f.
Utadó	5,421 „ 48 „
Ebadó	149 „ — „
Egyházi adó	10.518 „ 76 „
Végrehajtási költség	1,502 „ 91 „
2 ^o /o-os ipariskolai adó	1,046 „ 84 „
2 ^o /o-os tüzi váltság	1,046 „ 84 „
3 ¹ / ₂ ^o /o-os alamizsna váltság	1,831 „ 44 „
56 ¹ / ₂ ^o /o-os pótagó	29,566 K 94 f.

Középitkezések és erdészet.

Rendőri palotánk építése a mai nehéz viszonyok között lassan, de halad előre. Erdészetre vonatkozólag megemlítem, hogy e hónapban kezdődik meg a failletmény kiadása.

Községi bíróság forgalma.

Szeptemberről nem maradt hátralék; októberben érkezett 828 panasz, mely elintéztetett.

Október hó 8-án ment végbe — a jelen körülményekre tekintettel — minden nagyobb ünnepély nélkül az egyetem első tanévének megnyitása. A megnyitó istentisztelet a ref. nagytemplomban ment végbe, utána a kollégium disztermében az egyetemi tanács közgyűlést tartott, amikor is Kiss Ferencz rektor tartott magas szárnyalású beszédet. E hó folyamán értesített a belügyminiszter ur, hogy az északi harctérről elszállított sebesültek és beteg katonák elhelyezése céljából létesített 14 megfigyelő állomás közül egyet városunkban állít fel. Értesített továbbá, hogy ezen megfigyelő állomás miniszteri biztosául Domahidy Elemér főispán urat, helyetteseül Kiss Ernő országgyűlési képviselőt nevezte ki. Október 27-ikén északkeleti vármegyékből visszautaztában néhány órát töltött városunkban gróf Tisza István miniszterelnök ur ő nagyméltósága és báró Ghyllányi Imre földmívelési miniszter ur ő nagyméltósága.

Határozat.

A közgyűlés a polgármesteri jelentést tudomásul vette.

2. Belügyminiszteri leirat a köztisztasági és fuvarozási vállalat üzletszabályzatának jóváhagyása tárgyában.

(Előadó: Medgyaszay M.)

212/22,517—1914. bkgy. sz.

Határozat.

A törvényhatósági bizottsági közgyűlés a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter urnak rendeletét, amellyel az 54—1914. bkgy. sz. határozattal a város köztisztasági- és fuvarozási vál-

lalatának módosított üzletszabályzatát jóváhagyta, tudomásul veszi s ezen üzletszabályzatot további eljárás végett azon felhívással adja ki a városi tanácsnak, hogy az üzletszabályzatnak a rendelet szerinti helyesbített és záradékolásra alkalmas két példányát a belügyminiszter urhoz terjessze fel és a rendelet azon meghagyását, hogy az üzletszabályzattal rendszeresített új állások betöltése és az abban megállapított magasabb illetménye kiszolgáltatása tekintetében a rendeletben foglaltak az irányadók: tartsa figyelembe.

3. Belügyminiszteri leirat a gazdasági és kulturtanácsnoki állások betöltéséhez megkívánandó minősítés megváltoztatása és egy gazdasági intézői állás szervezése tárgyában kelt 271—1914. bkgy. számú közgyűlési határozat jóváhagyásáról.

(Előadó: Dr. Vargha E.)

413/23,631—1914. bkgy. sz.

Határozat.

A törvényhatósági bizottsági közgyűlés a városi tanács, a jog- és pénzügyi bizottság egyező javaslatának elfogadásával a m. kir. belügyminiszter urnak a gazdasági és kulturtanácsnoki állásra megállapított minősítés megváltoztatására és egy gazdasági felügyelői állás szervezése ügyében kelt közgyűlési határozat egyes módosítások keresztülvitelének kötelezettségével jóváhagyása tárgyában leérkezett leiratát tudomásul veszi.

4. Székesfehérvár sz. kir. város átirata a drágaság enyhítése érdekében az országgyűléshez és a kormányhoz intézett feliratának támogatása iránt. Ezzel kapcsolatosan jelentés a közéletmeztetés javítása érdekében tett tanácsintézkedésekről.

(Előadó: Dr. Tóth E.)

414/23,633—1914. bkgy. sz.

Határozat.

A törvényhatósági bizottsági közgyűlés a városi tanács és jog- és pénzügyi bizottság javaslatát elfogadva, a feliratot pártolja és hasonló szellemű felirattal támogatja.

5. Jásznagykun-Szolnok vármegye átirata a tüdővész elleni védekezés ügyének törvényhozási uton rendezése tárgyában kelt feliratának támogatása iránt.

(Előadó: Dr. Tóth E.)

415/23,632—1914. bkgy. sz.

Határozat.

A törvényhatósági bizottsági közgyűlés az átiratot magáévá teszi, azt javasolja és ezen kérdésben a belügyminiszter urhoz pártoló feliratot intéz.

6. Jelentés az Ábrahám László volt tiszti főügyész elleni fegyelmi ügyben.

(Előadó: Dr. Vargha E.)

416/23,637—1914. bkgy. sz.

Határozat.

Minthogy az Ábrahám László volt tiszti főügyész ellen annak idején folyamatba tett, azonban a bünvádi eljárás tartalmára felfüggesztett fegyelmi ügy a bünvádi eljárás jogerős befejezése folytán tovább folytatható, — a közgyűlés a jog- és pénzügyi bizottság javaslatának elfogadásával a fegyelmi ügynek tovább folytatása és befejezése megtételével a városi tanácsot megbizza.

7. Jelentése a „Kacskovits Ivánné“-alapítvány gondnokságának az alapítvány 1913. évi kezeléséről és állapotáról.

(Előadó: Szabó E.)

417/23,681—1914. bkgy. sz.

Határozat.

A törvényhatósági közgyűlés a jelentést tudomásul vette.

8. Tanácsi előterjesztés a Varga-utcza gazdaság 1915. évi költségelirányzata tárgyában,

(Előadó: Medgyaszay M.)

418/23,473—1914. bkgy. sz.

Határozat.

A közgyűlés a költségelirányzatot elfogadván, azt megfelelő eljárás végett Szabó Miklós utcagazdasági elnöknek kiadni rendeli.

9. Ugyanaz a Csapó-utcza Kiszepes-ujföldi gazdaság 1915. évi költségelirányzata tárgyában.

(Előadó: Medgyaszay M.)

419/23,471—1914. bkgy. sz.

Határozat.

A törvényhatósági közgyűlés a városi Tanács javaslatának elfogadásával a Csapó-utcai Kis-Sze-

pes újföldi gazdaságnak 1915. évi költségvetését megállapítván, az ennek alapján történt egyenkinti kivetést helybenhagyja és az ezen költségvetésben előirányzott összegeknek, illetve járulékoknak békés uton való beszedése végett Burai Ferenc utcagazdasági elnöknek kiadja.

10. Ugyanaz a Piacz-utczai ondódi birto-
kosság 1914. évi költségelirányzata tárgyában.

(Előadó: Medgyaszay M.)

420/23,472—1914. bkgy. sz.

Határozat.

A törvényhatósági bizottsági közgyűlés a költségelirányzatot megállapítván, helybenhagyja és az összegek, illetve járulékok békés uton beszedése végett Éles József elnöknek kiadni rendeli.

11. Ugyanaz a városi tisztviselőknek részvénytársaságok, szövetkezetek igazgatóságában, felügyelő-bizottságában részvétele ügyében.

(Előadó: Dr. Vargha E.)

421/21,638—1914. bkgy. sz.

Határozat.

A törvényhatósági bizottsági közgyűlés a városi Tanács, a jog- és pénzügyi bizottság javaslatának elfogadásával a dr. Freund Jenő biz. tag által tett indítványt, minthogy a városnak eminens érdeke, hogy a tisztviselők egész tevékenységükkel a város érdekeit szolgálják és működésük körében lehetőleg minden más érdek hatása alól függetleníttessenek, elfogadja és kimondja, miszerint a városi tisztviselők az 1915. évi január 1-től kezdődőleg semmiféle vállalat, részvénytársaság, szövetkezet stb. igazgatóságában, felügyelő bizottságában és semminemű szervében, kivéve, ahol a város érdekeinek képviselőjében küldetnek ki, részt nem vehetnek.

12. Sey István kérvénye haszonbérlet átruházás engedélyezése és haszonbérlet meghosszabbítás iránt.

(Előadó: Medgyaszay M.)

422/23,636—1914. bkgy. sz.

Határozat.

A törvényhatósági közgyűlés a városi Tanácsnak a jog- és pénzügyi bizottság véleményével egyező javaslatának elfogadásával, a Sámson-Vermes oldal nevű városi földbirtoknak Frenkel Vilmoossal 1910. év március 10-ikén kötött bérleti

szerződést 1916 október 1-én a még hátralevő időre, a szerződés pontjainak teljesen épségben tartásával Sey Istvánra átruházza, azonban Sey István azon kérelmét, hogy a szerződés 4 évre 1916-tól meghosszabbítottassék — nem teljesíti.

13. özv. Veres Sándorné kérvénye özvegyi nyugdíjának újból megállapítása iránt.

(Előadó: Dr. Vargha E.)

423/23,465—1914. bkgy. sz.

Határozat.

A közgyűlés nevezettnek 1914 december hó 1-ső napjától kezdődőleg napi 40 fillért, tehát évi 146 korona segélypénzt szavaz meg.

14. Grünfeld Zoltán haszonbérő felebbezése fizetési halasztás engedélyezése iránti kérvényét elutasító tanácsi határozat ellen.

(Előadó: Medgyaszay M.)

424/23,635—1914. bkgy. sz.

Határozat.

A törvényhatósági bizottsági közgyűlés a városi tanácsnak a jog- és pénzügyi bizottság véleményével egyező javaslata elfogadásával, Grünfeld Zoltán felebbezését elutasítja és a tanács határozatát helybenhagyja.

15. Csáthy Ferencz és társai felebbezése a nyomdai papírszállítás ügyében.

(Előadó: Dr. K. Tóth M.)

425/23,634—1914. bkgy. sz.

Határozat.

A közgyűlés a felebbezés elutasításával a tanácsi határozatot jóváhagyta.

16. Nyugdíjazás iránti kérvények.

(Előadó: Dr. Hegedüs I.)

426/23,626—1914. bkgy.

Előterjesztett Kovács József polgármester nyugdíjaztatása.

Határozat.

A közgyűlés a nyugdíjbizottság és a városi tanács egybehangzó javaslatának elfogadásával mély sajnálkozásának ad kifejezést most, midőn Kovács József polgármester ur 12 évi lankadat-

lan és eredményes munka után a polgármesteri széktől válni készül. A válás e pillanatában a bizottság jegyzőkönyvében örökíti meg polgármester ur érdemeit, mert a polgármestersége alatt történt nagyszabású alkotások, melyek a fejlődés útján Debreczen város magas színvonalra emelésének alapját képezik, mind az ő nevéhez fűződnek s megvalósításukat fáradságot nem ismerő irányításának köszönhetik.

Ezekben a munkálkodását hirdető alkotásokban maradandó emléket emelt magának, melyre mindenha tisztelettel és hálával tekint minden, városát szerető debreceni polgár.

Ezek után dr. Bacsó Dezső biz. tag a közgyűlés előtt tett indítványának elfogadásával a közgyűlés polgármester urnak városunk nagygyá fejlesztése terén kifejtett érdemei jegyzőkönyvében örökíti meg és érte köszönetét fejezi ki.

A bizottság ugyancsak a nyugdíjbizottság és városi tanács javaslatának elfogadásával Kovács József polgármester urat az új szervezeti szabályzat jóváhagyásától feltételezetten a nyugdíjszabályzat 64. §-a alapján 14 évnek számítandó 12 szolgálati éve, 8000 kor. évi fizetése s az ezt kiegészítő 700 kor. városi pótléka után, évi 7200 kor. és lakbér nyugdíj címen 1120 kor., együtt 8320 kor. évi nyugdíjjal nyugdíjazza, mely nyugdíjilletményből 24 óra elosztott egyenlő részletekben a kiszámítandó nyugdíjjárulék levonandó lesz.

427/23,627—1914. bkgy. sz.

Előterjesztett Körner Adolf polgármester-helyettes főjegyző ur nyugdíjaztatási kérelme.

Határozat.

A törvényhatósági bizottság a nyugdíjbizottság és tanács javaslatának elfogadásával jegyzőkönyvben örökíti meg Körner Adolf polgármester-helyettes főjegyző ur érdemeit, kinek háta mögött a város szolgálatában eltöltött évek hosszú sorozata áll, amelyben Debreczen város érdekeit vasszorgalommal és fáradhatlan kötelességtudással végezte.

Városunk utolsó évtized alatti rohamos fejlődését eredményező létesítések megvalósulásukat főrészből nyugugalomba vonuló főjegyző ur komoly és eredményes munkálkodásának köszönhető.

Ezek után főjegyző ur részére a nyugdíjszabályzat 6-ik pontja szerint a millenniumi 2 év beszámításával 40 évnek számítandó 36 szolgálati éve s ez ideig élvezett 8200 kor. fizetése után nyugdíj címen 8200 kor., lakbérnyugdíj címen 1200 kor., együtt évi 9400 kor. nyugdíjilletményt állapít meg s annak 1915 január 1-től folyósítását, valamint ezen nyugdíjilletményből a

kiszámítandó lakbér nyugdíjáruléknak 24 óra elosztott egyenlő részletekben leendő levonását elrendeli.

428/23,628—1914. bkgy. sz.

Előterjesztett dr. K. Tóth Mihály tanácsnok nyugdíjazása iránti kérelme.

Határozat.

A közgyűlés a nyugdíjellenőrző bizottság és a városi tanács egybehangzó javaslatának elfogadásával, sajnálkozásának ad kifejezést most, midőn dr. K. Tóth Mihály kulturatanácsnok ur a város közművelődési ügyeinek éléről, hol ezideig a város kulturális ügyeit önzetlen ügyszeretettel és állandó munkakedvvel intézte, eltávozik és érdemeit jegyzőkönyvében örökíti meg. Ezek után őt a nyugdíjszabályzat 6. §-a szerint 31 évnek számítandó szolgálati ideje és évi 6600 kor. fizetése után 5412 korona, lakbérnyugdíj címén 920 kor., együtt évi 6332 korona nyugdíjilletményt állapít meg s annak 1915. évi január hó 1-től folyósítását, valamint ezen nyugdíjilletményből a kiszámítandó lakbér nyugdíjáruléknak 24 óra elosztott, egyenlő részletekben levonását elrendeli.

429/23,629—1914. bkgy. sz.

Előterjesztett Kalmár Imre hajdu nyugdíjaztatása iránti kérelme.

Határozat.

A közgyűlés nevezett 902 koronával nyugdíjazta.

17. Özvegyi nyugdíj iránti kérvények.

(Előadó: Dr. Vargha Elemér.)

430—1914. bkgy. sz.

Határozat.

A törvényhatósági bizottsági közgyűlés a városi tanács bejelentését, hogy az idő rövidsége miatt ezen ügyek kellőképpen előkészíthetők nem voltak, azt a napirendről leveszi.

18. Szabadság iránti kérvény.

(Előadó: Dr. Vásáry István.)

431/22,849—1914. bkgy. sz.

Előterjesztett Tóth László városi segédszámíttst kérelme szabadság engedélyezés iránt.

Határozat.

A törvényhatósági bizottsági közgyűlés Tóth László segédszámíttst részére katonai szolgálata-

nak teljesítése idejére 1914 október 1-től egy évi szabagságot engedélyez.

19. **A M. Á. V. debreczeni mihely** alkalmazottjai házépítő szövetkezetének kérvénye telekcseré ügyében.

(Előadó: Vass Károly dr.)

432/21,786—1814. bkgy. sz.

Határozat.

A közgyűlés kimondja, hogy a kérelmezett csere a városra nézve előnyös, engedélyeztetik; a kérvény többi részére kimondatik, hogy a cserebe adott területet a szövetkezet 150 négyszögölnél kisebb telkekre nem oszthatja, a parcellázási terv a városi tanácsnak benyújtandó. A telkeken levő épületek, élő fák, ültetvényekre a csereügylet nem vonatkozik.

433—1914. bkgy. sz.

Berekesztés.

A tárgysorozat kimerítettén, elnöklő főispán megköszönvén a bizottsági tagok érdeklődését, a közgyűlésről felvett jegyzőkönyvek hitelesítésére a mai nap délután 1/2 6 óráját kitűzván, a közgyűlést berekesztette.

434—1914. bkgy. sz.

Hitelesítés.

Elnöklő főispán a hitelesítő közgyűlést megnyitván, elrendeli a folyó évi november 27-ik napján tartott rendes közgyűlésen letárgyalt ügyekről felvett jegyzőkönyvek sorrend szerinti felolvasását.

A felolvasott jegyzőkönyvek meghitelesítették.

Az Alföld állattenyésztésének fejlődéséről.

Irta: Dr. Hegedüs István, aljegyző tb. tanácsnok.

(Folytatás.)

Németországban a merinógyapju minőségét tökéletesítették, Ausztriában a gyapjumennyiség növelése képezett tenyészcélt, Anglia a hustermelésre fektette a fösulyt, mig Franciaország valamennyi tenyészcélt ki akarta sajátítani magának Rambouilletje számára, mely juha olyan mint az ember két keze, melyik közzül az egyik mindig ügyesebb és erősebb, mint a másik, vagy megfordítva ügyetlenebb.

Kár, hogy Magyarországon a juhhusfogyasztás nem örvend oly közkedveltségnek, mint Ang-

liában vagy Franciaországban. A husdrágaság vádja a sertés és marhahúst érintheti, de olcsó árfolyama miatt a birkahúst nem, pedig a juh-hus époly egészséges, tápláló, mint a sertés vagy borjúhús s hogy izletessége se maradjon azoké mögött, ez egyedül csak a szakácművészet feladata. Hogy mindezek dacára a birkahús fogyasztása nálunk nem örvend olyan közkedveltségnek, mint azt megérdemelné, ennek oka tisztán az előítélet, már pedig előítélekben a szegényebb magyar társadalom sokkal gazdagabb, mint a nyugati államok gazdag társadalma.

A kárpátokban északon, keleten és délen óriási mennyiségű dus legelőterületek, hegyormok vannak, melyek meredek, magas vagy sziklás voltak miatt ló, marha és sertéstenyésztésre nem alkalmasak, mert azok által szinte megközelíthetetlen; de ahol a kecske és juh őstermesztésében rejelő ügyességénél fogva előszeretettel vigan legel.

Ily területeken a magyar, tót, orosz, román, szász, rackát és cigáját tenyészt. A kárpátok állattenyésztésében a rackára és cigájára fontos szerep vár, mert ezek hivatása lesz Magyarország fejlettebb közgazdasági életében a husjuhtenyésztésnek alapot szolgáltatni. A hegyesvidékek nagy- és középbirtokaiban évtizedek óta keresztezik a rackát és cigáját nagytestű husjuhokkal. E keresztezések a kísérletezés fázisát régen túlépték és pedig értékes eredménnyel. Az angol South-downs s az ezzel sikerrel konkuráló Shropshire, a Hampshiredowns, Oxfordshiredowns, Cotswold és Lincolnshirei husjuhok a tisztavérben tenyésztett és keresztezés folytán nyert utódai, a hozzájuk fűzött várákozásnak nagyszerűen megfelelnek.

Magyarország társadalmának közéletmezése ma még közgazdasági helyzetünkénél fogva a juh-hus nagyobbarányú fogyasztását nélkülözni képes. Ma még Magyarország lakosságának több mint 75%-a, a mezőgazdaság keretein belül foglalkoztatja kenyérkereső munkaerejét s a szegényebb rétegek ételmezésében a sertés hús, de főleg szalonnája, a baromfi; a városokban a marhahús játsza a főszerepet, míg a vagyonszabak ételmezésében a marha, a borjú, sertés és baromfi hús egyaránt.

De ha majd az iparfejlődéssel a városokban a munkások ezrei tömörülnek, felmerül az olcsó népéletmezés egyre fokozódó szüksége, mint Angol, Francia és Németországban s ekkor előtérbe lép a hustermelés fontossága, melyben a husjuhra nagy és fontos szerep vár. Addig a nyugati fogyasztópiacok nyelik el juhfeleslegünket s főként hizott ürünket, de ha majd a növekedő belföldi fogyasztás fokozódó kereslete versenyre kél a nyugatival s a nyugatra történő szállítás költségeivel emeli a juh-hus árfolyamát, akkor és egyuttal megteremti a husjuhtenyésztés rohamos fejlődésének alapfeltételeit.

A gubancos sodrott szarvu magyar juh, mely a legsilányabb pusztai sziklegelőn is jól tenyészik, rendszerint két bárányt ellik, jól tejel, hizik s a többi fajták közül mértékletességével tűnik ki, az Alföld legnagyobb területeiről lassanként visszahuzódott Békésmegyébe s Erdélybe, mert gyapja külföldön vevőre nem talál s néhány évtizeddel ezelőtt még a nép körében divatos szür, guba, juhászbunda viselése kezd kimenni a divatból az olcsóbb, gyárilag előállított ruháruk miatt. A nagyiparnak a kisipar feletti győzelme irtóháborút üzent a magyar juh-nak, felendítette a gyapjutermelést, melyre a termelési világkonjunkturák most Európában egyre-másra mérik csapásaikat, majd a közel jövőben pedig pártfogásukba veszik és életképessé teszik a husjuh nagy arányokban leendő tenyésztését.

A hegyes vidékek szegény lakóinak ételmezésében a tej-, vaj-, turót-, sajtot adó juh fontos szerepet játszik, melynek nemesítésére az importált Rhön és az olasz bergamói juhval törtétek kísérletezések, de ezeknél a racka és cigája tejelőképességének fokozására az észak-németországból behozott frizlandi ért el figyelemre méltó eredményt.

Midőn az alföldi juhászat virágában volt, az Alföld takarmánytermésének nagyrésztét a juhászatnak adta. A Tisza balpartján az erdélyi juhászatok birtokosai nagy mennyiségű szénát vásároltak s nyájaikat teleltetésre ide hajtották. A közgazdasági helyzet változott, úgy hogy ma az Alföld marhatenyésztését sem képes jó takarmánnyal ellátni.

Hol a juhtenyésztés ma az Alföldön virgázik, ott azt a másképen nem hasznosítható sovány pusztai gyeplegelőkre szoritották vissza. A természet az Alföldet nem juhtenyésztésre teremtette, mert annak egykori virágzását nem a kedvező éghajlat s a jó legelő idézte elő, hanem a kő- és vasutak hiánya miatt az a körülmény, hogy a sulyra nem nehéz, mégis értékes gyapju volt az a termék, melyet az Alföldi gazda legelőre külföldre küldhetett. Ha külföldre a magyar gazda más terméket szállíthatott volna, Magyarország nem volt volna több mint egy negyedszázadon át Európa első gyapjutermelője.

Az Alföld juhtenyésztése többet szenved a járványbelegségek, mint Francia- vagy Németország vidékeinek tenyésztése. A tüdő, a máj, a vér betegsége s a kergekór az alföldi juhászatoktól évről-évre ma is óriási áldozatot követel. Ennek oka a juh természete által kívánt és az Alföld szárazföldi éghajlata közti különbség. Az Alföld szárazföldi éghajlata, a nyári hőség, a téli nedves hideg, az őszi és tavaszi esőzés s a hőmérsékletnek szélsőségek közötti átmenetnélküli gyors ingadozása nem kedvez a nagy meleget s főként nedvességet nem szerető birkának.

A forró éghajlat alatt az emberi és állati felbőr vastagabb s ez az oka annak hogy Afrikában és Indiában finom gyapjut a legnagyobb szakértelemmel sem képesek produkálni. A merinó Afrikában és délamerikában gyapju helyett szőrt termel, míg a ló és marha szőre között Tibetben finom és sűrű pehelyalaku gyapju nő.

A melegben az állati test tömege is nagyobb térfogatot vesz fel. A sejtek növekedése együtt jár a véredények tágulásával, a vérsavó növekedésével, minek következtében a fehér vértestek bakteriumfaló munkája megnehezítették s az állat a bakterium okozta károknak hamarabb áldozatul esik.

Meleg éghajlat alatt s az Alföldön nyáron az állatok bélférgekkel teltek, holott a hidegebb éghajlat alatt s télen e baj alig fordul elő.

Meleg éghajlat alatt minthogy a levegő is kitágul s kevesebb oxigént tartalmaz mint télen, a tüdő által ki nem választott szenet a máj epe alakban küszöböli ki. Ez az élettani folyamat sokszor oka a gyakori májbetegségeknek.

Az Alföld a tavaszi és őszi esőzés égővéhez tartozik, már pedig a tartós nedvesség a gyapju minőségének és mennyiségének egyaránt árt. Száraz hideg tél után mindig több gyapjut nyír a tenyésztő, mint enyhe nedves tél után.

Nedves vízpárával telt levegőben a bőr és tüdő kigőzölgése szünetel s helyette a vese fokozottabb működést kénytelen kifejtetni, a nyákhártyák nedvesek lesznek s a juh hasmenésben szenved, vagy tüdő és májdaganatban pusztul el.

A juhászat mint önálló gazdasági ág az Alföldön létjogosultságának feltételeit elvesztette s ha az ország területén ezidőszerint még itt-ott mint a mezőgazdaság főága szerepel, ez csak oly félreeső vidéken történhet, honnan a nagy súlyllyal és térfogattal bíró terményeknek a közlekedési utvonalakhoz elszállítása a kedvezőtlen terépvizonyok miatt le nem győzhető nehézségekbe ütközik, vagyis a termény termelési műhelye a fogyasztópiactól ezáltal el van szigetelve.

A közép- és nagybirtok rendszeres állattenyésztési üzemében a gyapjuttermelő juhászat az aprófiövet termő sovány sziklegelőn, hol a szarvasmarha, ló, sertés meg nem él, igénytelen-sége folytán csak jobb híján marad meg, mert a juhtenyésztés a magas földjáraadékkal nem fér össze, ha célja gyapju s nem friss hustermelés a fogyasztópiac számára.

Ha az iparfejlődés a talajmivelési technika fejlődésével karöltve, magasabb színvonalra emeli a mezőgazdasági termelésünket s akkor a fokozottabb takarmánytermeléssel nemcsak a marhatenyésztés, de a husjuhtenyésztés is a fogyasztópiacok keresletének arányában az egyre táguló intenzív keretekben életképes alapra talál. Akkor a husjuh tenyésztése kiegészítője lesz a marha-

tenyésztésnek s avval nemcsak az ipar- és társadalmi élet fejlődésével fokozódó fontosságú hustermelésével, hanem az intenzív mezőgazdasági kulturmiveletek által okvetlenül kívánatos értékes trágyakezelés terén is produktív versenyre kél.

(Folyt. köv.)

21,064—1914.

Hivatalos jelentés az új nyugdíjszabályrendeletben rendszeresített lakbérnyugdíj-járuléknak a nyugdíjintézmény kötelekébe tartozó minden tisztviselő és egyéb alkalmazottól levonása tárgyában.

Határozat.

A m. kir. belügyminiszter ur 198,863—1913. III/c. sz. alatt arról értesítette a város közönségét, hogy Debreczen sz. kir. város tisztviselői, alkalmazottai, azok özvegyeinek és árváinak ellátásáról 97/6482—6483—1913. bkgy. sz. alatt alkotott szabályrendeletet elvben és általánosságban jóváhagyta, végleges döntését azonban arra az időpontra tartotta fenn, amikor a szabályrendelet a hivatkozott leiratban foglalt észrevételei értelmében módosítva, hozzá újból felterjesztetik. A törvényhatósági bizottsági közgyűlés 96—6300—1914. bkgy. sz. határozatával a kívánt módosításokat a szabályrendeleten keresztül vitte s annak végleges kormányhatósági jóváhagyás végett a m. kir. belügyminiszter urhoz felterjesztését elrendelte, ami a városi tanács által tényleg foganatosított is.

Minthogy tehát a m. kir. belügyminiszter ur fenthivatkozott leiratában kijelentette, hogy amennyiben a szabályrendelet észrevételeinek megfelelően módosítottatik, nincs kifogása az ellen, hogy annak életbeléptetése iránt a szükséges intézkedések végleges jóváhagyás előtt megtéteszenek, — miután ennek elég tétetett, — a törvényhatósági bizottsági közgyűlés idézett határozatával a város tisztviselői, alkalmazottai, azok özvegyeinek és árváinak ellátásáról alkotott szabályrendeletet kihirdette és kimondta, hogy a szabályrendelet rendelkezései hatályba lépésének ideje az 1914. évi január hó 1-től kezdődik.

Ezen időponttól kezdve tényleg az új nyugdíjszabályrendelet rendelkezései vétettek irányadóul az egyes nyugdíjazási, özvegyi és gyermek ellátási stb. kérdések elbírálásánál.

Nem történt azonban mindezideig intézkedés arra vonatkozólag, hogy a szóban levő szabályrendelet 19. §-ában jelzett lakbértörzsjárulék és a 20. §. szerinti lakbérjárulék a nyugdíjintézmény kötelekébe tartozó minden tisztviselőtől és egyéb alkalmazottól levonassék.

Szükségesnek tartja tehát a városi tanács, hogy — miután a kihirdetett szabályrendelet

összes intézkedései életbe léptetve vannak, — az utóbb említett lakbér és lakbértörzsjárulékok levonásba hozassanak.

Elrendeli ennél fogva és ehhez képest utasítja a számvevőséget, miszerint a 96/6300—1914. bkgy. sz. alatt alkotott szabályrendelet 1. §-ában felsorolt nyugdíjintézmény kötelekébe tartozó tisztviselőktől és egyéb alkalmazottaktól, valamint az 1914. évi január hó 1. napja óta nyugdíjazott alkalmazottaktól és ezen idő óta özvegyi nyugdíjjal ellátott özvegyektől a 20. §. szerinti 1 $\frac{1}{2}$ %-os lakbérnyugdíj-járulékot a szabályrendelet VIII. fejezete 98. 100. és 101. §§-ai rendelkezései értelmében 24 havi egyenlő részletben az 1914. évi december hó 1-től kezdődőleg havonként vonja le.

Azoktól pedig, akik a 96—1914. bkgy. sz. határozattal megalkotott szabályrendelet alapján lépnek be a nyugdíj-intézmény kötelekébe, nemcsak a 20. §-ban megállapított 1 $\frac{1}{2}$ %-os lakbérnyugdíjjárulékot, de a 19. §-ban megállapított 10%-os lakbér nyugdíjtörzsjárulékot is hozza levonásba.

Mint hogy ezek szerint a lakbérnyugdíj-járulék visszamenőleg levonandó, figyelmezteti a számvevőséget a közgyűlés azon határozatára, melylyel kimondotta, hogy a lakbérjárulék 1897. évi január hó 1-ig visszamenőleg lesz levonandó és pedig 1897 január hó 1-től 1911. évi december 31-ig a 113/6202. és 187/11,019—1896. bkgy. szabályrendeletben megállapított lakbérösszegek, 1912-től kezdődőleg, további időre pedig a 188/9506—1911. és 171/8176—1912. bkgy. sz. szabályrendeletben megállapított lakbérösszegek alapján.

A közgyűlés 96/6300—1914. bkgy. számú határozata alapján tudomására adja a számvevőségnek, hogy azok, kik az államtól, vagy más történyhatóságtól léptek át a város szolgálatába, azon időről, melyet nem a város szolgálatában töltöttek, lakbérük után lakbérnyugdíj-járulékot nem fizetnek.

Felhívja a számvevőséget arra, hogy a lakbérnyugdíj és törzsjárulék összegének kiszámításánál a legnagyobb figyelemmel járjon el s amennyiben eljárása során bonyolultabb, vagy olyan esetek fordulnának elő, amelyekben teljes bizonyossággal nem járhat el, úgy a vitás kérdések eldöntése végett ide tegyen jelentést.

Ezen határozatát a város szolgálatában álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak tudomására hozatal végett „A Város“ című hivatalos lapban közhírré tenni rendeli.

Miről a számvevői és házipénztári hivatalokat, utóbbi, mint a nyugdíjalap kezelőjét és „A Város“ című lapot értesíti.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1914. évi október hó 12-én tartott üléséből.

dr. Vass Károly,
jegyző.

Felhívás és kérelem!

Össze-óhajtom gyűjteni a mi és szövetségeseink igazságos háborújára vonatkozó adatokat, hogy azok a városi levéltárban megőrizve időtlen időkhig hirdessék a haza és a nemzeti becsület megvédésében folytatott küzdelmeinket. Ezen munkám teljességére magam kevés vagyok, azért hazafias tisztelettel felkérem városunk nagyrabecsült közönségét, hogy ezen, majdan történelmi becses biró adatok gyűjtésében méltóztassanak támogatni.

Nemzeti dicsőségünk, hazaszeretetünk, harcoló fiaink vitézségének, polgáraink és a magyar haza minden hű fiának emlékezete és dicsérete lesz ez a gyűjtemény.

Éppen azért felkérem városunk tisztelt közönségét méltóztassék eme történelmi idők adatait megőrzés végett levéltárunk részére címemre megküldeni. Köszönettel fogadok a mozgósítás óta érkezett lapokat, folyóiratokat, a háborúra és harcviselésre vonatkozó hirdetések, szóbeli adatokat, az elesett hősök dicső halálát jelentő gyászjelentéseket és egyáltalában minden adatot, mely most folyó dicsőséges küzdelmeinkre vonatkozik. A beérkezett adatokat időrendben csoportosítom és így a közönség buzgó támogatása mellett egy egész történelmi emléket gyűjtök össze eme nagy napokról, melyekben nemzetünk minden fia kiveszi részét a küzdelemből és áldozatból.

Kiváló tisztelettel

Debreczen, 1914 november 21-én.

Koncz Ákos,
főlevéltáros, tb. tanácsnok.

— Háboru alkalomra irt imakönyvecskék.

Csiky Lajos nyug. theol. akad. tanár, az ismert nevű imádságíró, három kis imakönyvet irt közelebb, a következő címekkel: I. Istenért, hazaért, királyért imádságok a hadbavonuló és már a harctéren küzdő katonák számára. II. Istenre bízom magamat, megsebesült és beteg katonák elmélkedései és imádságai. III. A szeretet Istenének nevében. Elmélkedések és imádságok hadrakelt atyánkfiaiért. Családi és magánhasználatra. A két elsőben 8—8, a harmadikban 7 imádság, illetőleg elmélkedés van s mindenikben az úri imádság s jól választott, alkalmi jellegű szentírási mondások és énekversek. Mondanunk sem kell, hogy a szerző kis könyveinek szűk keretében minden lehető alkalmat meg akar ragadni, hogy az illetők lélekben imádkozhassanak és elmélkedhessenek. A könyvecskék igen csinos kiállításúak. 1 darab ára 20 fillér s kapható minden helybeli könyvkereskedésben.

Hirdetmény.

Az 1914. évi föld- s házadó utáni általános jövedelmi pótdó, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok s intézetek adója és hadmentességi díj kivétési lajstromok az 1909. évi XI. t.-c. 4. §., illetve ennek végrehajtása tárgyában, az 1913. évi VI. t.-c. 2. §. alapján a Pénzügyminiszterium által 1913. évi 50,000. szám alatt kiadott utasítás 29. §-ának megfelelően 1914. évi nov. hó 27. napjától 1914. évi december hó 4. napjáig 8 napig oly célból tételnek ki a városi adóhivatalnál kerületenként közszemlére, hogy azokat mindenki megtekinthesse. A lajstromnak ez a kitétele azon felebbezési határidőre, melyet az 1909. évi XI. t.-c. 15. §. szabályoz, nincsen kihatással, melynek alapján a felebbezést a kivetett adók ellen a közigazgatási bizottság adóügyi bizottságához intézve, az adóivnek kézbesítését, illetőleg az adóivnek el nem fogadása vagy egyébként kézbesíthetlensége esetén megkísérlett kézbesítést követő 15 nap alatt a pénzügyigazgatóságához nyújtandók be.

Debreczen, 1914. évi november hó 27. napján.

Városi Adóhivatal.

Árlejtési hirdetmény.

A Debreczeni magyar kir. állami gyermekmenhely az 1915. évi január hó 1-től december hó 31-ig terjedő időre **fűszer, tej, marha-, borju- és juhhus, sertéshus és zsir és kenyér** (sütemény) szükségleteire ezennel nyilvános árlejtést hirdet:

1. Fűszer a menhelyben szükséges mindenféle fűszer szállítandó. Havi szükséglet körülbelül 4—500 kor., az ajánlathoz minták is benyújtandók. Az egyes cikkek havi mennyisége a gondnoki hivatalban megtudhatók.

2. Tejnek tisztán frissen fejt, lehabozatlan, lefölözetlen, 3·3% minimális és 4% maximális zsirtartalom, valamint 1029 minimális és 1033 maximális fajsúlyunak kell lenni. Havi szükséglet kb. 2100—2400 li er.

3. Marha-, borju- és juhhus.

I. vagy II. osztályu leveshus, pecsenye husok egészben, vagy tisztítva, valamint borjuhus, bárányhus és birkahus nyomaték, inak és faggyu nélkül szállítandók. Ezen husokra a csont 10%-nál több nem lehet. Havi szükséglet marhahusnál kb. 3—400 kg., borjuhusnál 60—80 kg., egyéb husoknál 8—10 kg.

4. Sertéshus, zsir és egyéb hentesáru.

A sertéshus a husban levő és attól elválaszt-hatatlan csonttal szállítandó, nyomtaték nélkül, a csont 10%-nál több nem lehet; zsirnak olvasztottnak kell lenni, hentesáru mindig friss, külön-

féle lehet. Sertéshus havi szükséglet kb. 200—250 kg., zsir 150—200 kg., hentesáru 50—60 kilogramm.

5. Kenyér és sütemény. A kenyér 6-os számú lisztből, 20% burgonya-keveréssel, a tejes kifli 1/2 tej, 1/2 vízből 40 kg. sulyban, a vizeszsemlye 2-es számú lisztből 60 gr. sulyban szállítandó. Havi szükséglet kenyér 4—500 kg., sütemény 3—400 drb.

Mindezen szükségletek szállításánál 200 kor. bánatpénz letétele kiköttetik, mely bánatpénz óvadékképes értékpapirokban is elfogadtatik. Minden ajánlat 1 koronás bélyeggel ellátandó és az ajánlatok zárt borítékban az állami gyermekmenhely igazgatóságához címezve **folyó évi december hó 10-ig** a gondnoki hivatalban nyújtandók be, hol minden egyes szükségletnél jelen árlejtési hirdetményben esetleg fel nem hozott mindennemű felvilágosítások is megszerezhetők. A borítékon az ajánlattevő neve és lakhelye is feltüntetendő. Csakis oly egyének tehetnek ajánlatot, akik nagyobb mérvű szállításra berendezvék és akik a menhely igazgatósága előtt ismereteseek; akik ismereteseek nem volnának, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat a helybeli kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

Debreczen, 1914. évi november hó 25.

Az igazgatóság.

Hirdetéseket

„A Város“ részére felvesz
a kiadóhivatal

Kossuth-utca, Városház épület.

„Apolló“ mozgó

Piac- és Miklós-utca sarok.

A debreceni közönség legkedveltebb

mozgó színháza.

Minden 2—3-ik napon

a főváros legelőkelőbb mozgó színházainak ujdonságaiból

gazdag és változatos új műsor.

Délután 5 és 7 órakor félhelyárak.

Kényelmes dohányzó, várakozó és büffé.

